

Бенефициент vs. бенефициер

Публикуван на: 26-08-2008

Източник: [Портал Европа](#)

Авторска публикация от доц.-р Мария Костова*

В българския език постоянно навлизат и се усвояват лексеми от другите западноевропейски езици. Това е нормален процес в съвременния интегриращ се свят. Не малка част от тези лексеми обаче, независимо дали идват от английски или от френски, или друг европейски език, са с латински корен. И тук идва трудността – в интерпретирането на значението на латинския корен или семантиката на словообразователните елементи. Всеки от нас още от сутринта, слушайки радио или телевизия, чува думите алтернатива, прецедент, статут, бенефициент. За съжаление всички те, в 95 % от случаите, се използват неправилно. Цялото интернет пространство на български език е почти залято с неправилната употреба например на думата *бенефициент*.

Думата *бенефициент* е форма на сегашното деятелно причастие (beneficient-) на латинския глагол *beneficere*, който означава *облагодетелствам, осигурявам някаква облага, прехвърлям някакво право на друго лице*. Следователно сегашното деятелно причастие на този глагол на български е *облагодетелстващ*. Възщност *бенефициент* почти не се употребява в другите европейски езици, защото се замества с името на конкретното лице-праводател или с наименованието на институцията-праводател, например SAPARD. Много по-често се използва терминът *бенефициер* (от латинското *beneficiarius*), понеже при възникване на правото или привилегията не винаги веднага става ясно кой е облагодетелстваният. Нека сравним с някои от западноевропейските езици:

Beneficiaire, фр. – *ползващ се от нещо, получаващият изгода от нещо*

Benefiziar, нем./ист./ - *притежател, арендатор на ленно владение*

Beneficiary, англ. - *наследник по завещание, плодоползвател*

Beneficiario, ит. - *ползващ се човек*

Beneficiario, исп. – *който получава земя за ползване, концесионер*

Проблемът с неправилната употреба на *бенефициент* се задълбочи и поради обстоятелството, че в много английско-български речници съставителите не са направили необходимата справка и

Бенефициент vs. бенефициер

предават beneficiary с бенефициент. Неправилната употреба на този термин не е толкова безобидна. От една страна това означава недобра езикова култура, а от друга, да се объркат местата на кредитора и длъжника, може да струва много.

Би било добре отново да се изтъкнат причините за некоректната употреба на *бенефициент*, както и на други лексеми, които са се превърнали в международни поради своя произход от класическите езици и които не би трябвало да си позволяваме да използваме неправилно. Обучението по антични езици и култура в средното и висшето ни образование не стои на желаната съвременна основа. В учебните програми на някои от специалностите в Софийския университет "Св. Климент Охридски" например, които дават образование на много голям брой студенти по професии със значима обществена тежест, курсовете по латински език и култура са или само факултативни (специалностите право, международни отношения), или изобщо липсват (специалност българска филология и журналистика).

□ □□□□

□□□□□ □□□□□□ □□□□□□

□□□□□□□

□□□□□□ □□□□□□ □□□□□

□□□□ □□□□□□□□□

□□□□□

□□□□ □□□□□□□□□* [Доц.д-р Мария Костова](#)

Доцент по латински език в [Катедрата по класическа филология, ФКНФ](#), СУ «Св. Климент Охридски»; магистър по право; гост-доцент по латински език и римско право във Варненски Свободен Университет «Черноризец Храбър»; хоноруван лектор по латински език към Юридическия факултет в ПУ «Паисий Хилендарски»; член на българската секция на *Fédération Internationale des associations d'Études Classiques*; член на сдружение и Център за романистични изследвания в България (Centro di studi romanistici in Sofia) Публикацията е предоставена специално за Портал ЕВРОПА в рамките на "Тема на месеца" за август - [езиковото многообразие](#) от проекта ["Говори с Европа"](#). Редакцията очаква читателски мнения, реакции и коментари по [електронната поща](#) или в коментарното поле по-долу.

Бенефициент vs. бенефициер

Информационно-комуникационната инициатива на Портал ЕВРОПА и Центъра за модернизиране на политики "Говори с Европа" се изпълнява в рамките на проект по План Д за демокрация, диалог и дебат на Европейската комисия.